

vyvolána tehdejší hromadnou dopravou řepy. Poněvadž takový kluzký předmět může býti na zemi pohozen teprve vystupujícím obecnstvem, nelze pouhou skutečností, že žalobkyně uklouzla, pokládati prokázaným zanedbání přirozené povinnosti starati se o čistotu a řádný stav nástupiště, a v přípuštění, by vystupující obecnstvo přecházelo oním místem, spatřovati příhodu v dopravě. Neprávem poukazuje první soud na čl. 124 instrukce XIX. bod 5, podle něhož mají koleje, jež cestující překročují, býti beze všech překážek, a soudí, že každý předmět, na němž by cestující mohl uklouznouti, jest takovou překážkou. Výklad vnitřních instrukcí technické povahy nenáleží soudu, nýbrž znalci, ten pak udal, že se překážkami v oné instrukci rozumí stavební materiál všeho druhu. Bylo by ovšem příhodou v dopravě, kdyby nástupiště nebylo bývalo osvětleno podle předpisu, jak se tvrdilo v žalobě, bylo však zjištěno, že umělého světla nebylo třeba, poněvadž bylo ještě dosti světla denního. Nebylo prokázáno a nelze prokázati, že tu byla příhoda v dopravě, ze které vznikl úraz žalobkyně. Proto jest dovolací důvod nesprávného právního posouzení opodstatněn, dovolání musilo býti vyhověno, a žaloba zamítnuta.

Čís. 7196.

Uznal-li postoupený dlužník proti bezelstnému postupníku pohledávku z kupní ceny za pravou, nemůže uplatňovati proti ní nároky ze správy, které by mu příslušely proti postupiteli ohledně koupené věci.

(Rozh. ze dne 30. června 1927, Rv I 1698/26.)

Žalobci byla postoupena pohledávka postupníka za žalovaným na zaplacení kupní ceny za prodaný automobil. Žalovaný uznal pohledávku za pravou. Proti žalobě o zaplacení pohledávky namítl žalovaný najmě nárok ze správy ohledně prodeje automobilu. **Procesní soud první stolice** uznal podle žaloby, **odvolací soud** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Odvolání vytýká rozsudku, že nebylo dbáno toho, že žalobce věděl, že postoupená pohledávka jest součástí kupní ceny za prodaný automobil a že prý proto jakožto obchodník musel si býti vědom povinnosti postupníka (jeho nástupce) ku správě; dále dovozuje, že obsah dopisu ze dne 27. června 1925 nelze vzhledem na to, že žalovaná strana jest drobným živnostníkem, vykládati podle doslovu a přiznati mu význam naprostého uznání dluhu. Odvolací soud pokládá výtky nesprávného právního posouzení za neoprávněné již vzhledem k tomu, že žalovaná strana, obchodní firma, dopisem ze dne 27. června 1925 zažalovanou částku za svůj dluh a žalobce za svého věřitele uznala, čímž v případě tomto nastal právní poměr po rozumu § 1396 obč. zák. I kdyby byl žalované straně nějaký nárok ze správy příslušel, nemohla by jej proti žalobci uplatňovati, neboť v onom dopisu nutno spatřovati zároveň též zřeknutí se žalované strany jakékoli ná-

mitky. Nehledíc k tomu neměly by zde zákonné předpisy o správě místa, neboť žalovaná strana o nějaké vadě ať již fyzické nebo právní po rozumu §§ 922 a 923 obč. zák. nečiní nejmenší zmínky a pouhou skutečnost, že žalované straně nebylo odevzdáno typové potvrzení, nelze pokládati za vadu onoho druhu. Ku tvrzení, že v době, kdy proveden byl postup zažalované pohledávky, bylo žalobci známo, že pohledávka vznikla ze smlouvy o prodeji automobilu, nelze hleděti, neboť odporuje zjištění prvního soudu, že žalobci nebylo nic takového oznámeno, že se o tom vůbec nejednalo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel napadá rozsudek odvolacího soudu, jímž potvrzen byl rozsudek soudu prvního stádia, s hlediska dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s., jednak námitkou, že tu není, jak se domnívá soud odvolací, případu, jež dlužno posouditi podle § 1396 obč. zák., dále námitkou, že žalobci nepřísluší vůbec sporná pohledávka, ježto mu nebyla postoupena osobou k tomu oprávněnou. Onu námitku provádí dovolatel obšírnými vývody o tom, že žalobce není bezelstným nabyvatelem, jakého má na mysli § 1396 obč. zák. Avšak obmyslným postupníkem byl by žalobce jenom, kdyby byl věděl, že sporná část postoupené pohledávky není po právu, nebo kdyby aspoň mu bylo bývalo známo, že žalované firmě přísluší nárok ze správy, poněvadž jí nebyl odevzdán typový průkaz, což však zjištěno ba ani tvrzeno nebylo. I kdyby bylo prokázáno, že žalobce věděl, že postoupená pohledávka vznikla z prodeje automobilu, nebyla by tím vyvrácena bezelstnost žalobce, neboť nebylo by to důkazem, že žalobce v rozhodné době, když obdržel dopis ze 27. června 1925, věděl, neb aspoň domnívati se musil (§ 326 obč. zák.), že postoupená pohledávka netrvá ve výši 13.000 Kč, jak žalovaná strana v dopisu potvrdila, nýbrž že žalovaná má proti ní vzájemnou pohledávku ze správy. Dopadá proto, jak již soud odvolací správně rozpoznal, na tento případ předpis § 1396 obč. zák. a může se proto žalobce dovolávati toho, že žalovaná firma uznala dopisem ze dne 27. června 1925 zažalovanou pohledávku za správnou. Že dopis ze dne 27. června 1925 takové uznání a tím i vzdání se případných námitek skutečně obsahuje, doličil již případně soud odvolací, pročež se dovolatel v tomto směru poukazuje na správné jeho odůvodnění.

Čís. 7197.

Právní domněnka čl. 274 obch. zák. platí, jakmile jest aspoň pochybnost, zda smlouva uzavřená kupcem nepatří k provozu jeho živnosti, a jest vyloučena pouze tehdy, když podle povahy právního jednání nebo podle okolností případu jest nepochybně zřejmo, že smlouva nemá s provozem živnosti nic společného. Slib důchodu zaměstnavatelem bývalému zaměstnanci patří k provozu obchodu, byl-li přislíben na naléhání dělnické organizace. Předpis čl. 273, první odstavec, obch. zák. zahrnuje v sobě též liberalitu.